

LEKCJA 2 — «Mam pytanie. Co to jest?»

(Clase larga con tablas, gramática y ejemplos)

Objetivos: reconocer quién/qué (Kto?/Co?), usar To jest / To są, diferenciar géneros (męski, żeński, nijaki) y acordar adjetivo + sustantivo (Jaki?/Jaka?/Jakie?). Practicar verbos regulares en -m, -sz (mieć, rozumieć, przepraszać, czytać, pytać, mieszkać). Números 11-23. Ocupaciones, objetos y rasgos físicos/rasgos de carácter.

Esquema de la clase: 1) ¿Co to jest? / ¿Kto to jest? • 2) Género y nominativo • 3) Adjetivos (jaki/jaka/jakie) • 4) Verbos -m/-sz • 5) Números 11-23 • 6) Vocabulario clave • 7) Esquema de repaso.

1) «Co to jest?» vs «Kto to jest?»

Co = ¿qué? (cosas). Kto = ¿quién? (personas). Respuesta: To jest... (sing.) / To są... (pl.).

Pregunta	Ejemplo (PL)	Traducción
Co to jest?	To jest okno. / To są drzwi.	¿Qué es? Es una ventana. / Son unas puertas.
Kto to jest?	To jest student. / To są lektorzy.	¿Quién es? Es un estudiante. / Son profesores.
Pluralia tantum	To są okulary / drzwi / dzinsy.	Solo plural: gafas/puertas/vaqueros.

Mini-práctica: Señala objetos y di: «To jest... / To są...». Para personas: «Kto to jest? To jest pani Anna.»

2) Género y caso Nominativo — «MIANOWNIK: Kto? Co?»

Clasifica los sustantivos por su género. En nominativo singular los patrones frecuentes son:

Género	Terminación (típica)	Ejemplos
męski (masc.)	consonante (-)	student, telefon, lekarz, komputer, stół
żeński (fem.)	-a / -i	kobieta, kawa, szkoła, pani, fotografia
nijaki (neutro)	-o / -e / -ę / -um	okno, muzeum, imię, kino, radio

Con To jest... usa nominativo: To jest dobry komputer. Con To są... en plural: To są dobre komputery.

Acuerdo adjetivo + sustantivo y preguntas Jaki/Jaka/Jakie

Género	Pregunta	Adjetivo	Ejemplo
męski	Jaki?	dobry, nowy, wysoki*	To jest dobry komputer. // wysoki mężczyzna (*-i tras k,g)
żeński	Jaka?	dobra, nowa	To jest dobra kawa.
nijaki	Jakie?	dobre, nowe	To jest dobre okno.

Truco: En masculino a menudo -y; si el adjetivo termina en k/g → -i (wysoki).

3) Vocabulario de cosas y personas (selección del tema)

Cosas	Traducción	Personas	Traducción
krzesło, stół, okno, drzwi*	silla, mesa, ventana, puertas*	kobieta / mężczyzna	mujer / hombre
gazeta, książka, kubek, kawa	periódico, libro, taza, café	chłopak / dziewczyna	chico / chica
telefon, komputer, radio, kino	teléfono, ordenador, radio, cine	student / studentka	estudiante (h/m)
samochód, autobus, dom	coche, autobús, casa	lektor / lektorka	profesor(a) de lengua
długopis, fotografia, imię, nazwisko	bolígrafo, fotografía, nombre, apellido	dentysta / dentystka, optymista/optymistka	dentista, optimista

* drzwi = pluralia tantum → To są drzwi.

4) Adjetivos para describir personas

Adjetivo	Opu esto	Ejemplo
wysoki / niski	≠	On jest wysoki. Ona jest niska.
szczupły / gruby	≠	On jest szczupły.
młody / stary	≠	Ona jest młoda.
zdrowy / chory	≠	On jest chory dziś.
wesoły / smutny	≠	Dziecko jest wesołe.
przystojny / brzydki; ładna (fem.)	≠	On jest przystojny. Ona jest ładna.
wysportowany / niewysportowany	≠	Chłopak jest wysportowany.

Otros: ambitny, inteligentny, kreatywny, spokojny, sympatyczny, pesymistyczny/optymistyczny...

5) Verbos regulares (-m, -sz) — presente

Patrón: -m (yo), -sz (tú), -my (nos.), -cie (vos.).

mieć (tener)	Ejemplo
(ja) mam	Mam numer telefonu.
(ty) masz	Masz adres?
(on/ona/ono) ma	Ona ma japoński samochód.
(my) mamy	Mamy pytanie.
(wy) macie	Macie polski komputer?
(oni/one) mają	One mają problem.

rozumieć (entender)	Ejemplo
(ja) rozumiem	Nie rozumiem, proszę powtórzyć.
(ty) rozumiesz	Rozumiesz?
(on/ona/ono) rozumie	On rozumie po polsku.
(my) rozumiemy	Rozumiemy nauczyciela.
(wy) rozumiecie	Czy wy rozumiecie ten tekst?
(oni/one) rozumieją	Oni rozumieją adres.

przepraszać (disculpar)	Ejemplo
(ja) przepraszam	Przepraszam, gdzie jest literatura?
(ty) przepraszasz	Kogo przepraszasz?
(on/ona/ono) przeprasza	On przeprasza panią.
(my) przepraszamy	Przepraszamy za spóźnienie.
(wy) przepraszacie	Czy przepraszacie kolegę?
(oni/one) przepraszają	Oni przepraszają nauczycielkę.

czytać (leer)	Ejemplo
(ja) czytam	Czytam gazetę.
(ty) czytasz	Co czytasz?
(on/ona/ono) czyta	On czyta książkę.
(my) czytamy	Czytamy adresy.

czytać (leer)	Ejemplo
(wy) czytacie	Czytacie ogłoszenie?
(oni/one) czytają	Oni czytają tekst.
pytać (preguntar)	Ejemplo
(ja) pytam	Pytam nauczyciela.
(ty) pytasz	O co pytasz?
(on/ona/ono) pyta	Pan pyta o numer.
(my) pytamy	Pytamy w recepcji.
(wy) pytacie	Pytacie koleżankę?
(oni/one) pytają	Oni pytają o adres.
mieszkać (vivir)	Ejemplo
(ja) mieszkam	Mieszkam w Krakowie.
(ty) mieszkasz	Gdzie mieszkasz?
(on/ona/ono) mieszka	On mieszka w Gdańsku.
(my) mieszkamy	Mieszkamy blisko centrum.
(wy) mieszkacie	Gdzie mieszkacie?
(oni/one) mieszkają	Oni mieszkają w Warszawie.

6) Números 11-23 (repaso 0-10)

Forma			
11 jedenaście	12 dwanaście	13 trzynaście	14 czternaście
15 piętnaście	16 szesnaście	17 siedemnaście	18 osiemnaście
19 dziewiętnaście	20 dwadzieścia	21 dwadzieścia jeden	22 dwadzieścia dwa
23 dwadzieścia trzy			

Patrón: 11-19 terminan en «-naście». 21-23: «dwadzieścia + número».

7) Vocabulario — obligatorio y opcional

- Co/Kto to jest? — To jest... / To są...
- Género + nominativo: męski (-), żeński (-a/-i), nijaki (-o/-e/-ę/-um).
- Jaki/Jaka/Jakie + acuerdo adjetivo-sustantivo (dobry komputer, dobra kawa, dobre okno).
- Adjetivos básicos para personas (físico y carácter).
- Verbos -m/-sz (mieć, rozumieć, przepraszać, czytać, pytać, mieszkać) en presente.
- Números 11-23; teléfono y direcciones simples.
- Pluralia tantum: drzwi, okulary, dżinsy → To są ...

Vocabulario opcional (para continuar)

- Más profesiones (lekarz/lekarzka, fryzjer/fryzjerka, kierowca...).
- Más adjetivos de carácter (ambitny, kreatywny, spokojny, sympatyczny, pesymistyczny/optymistyczny...).
- Movilidad: dokąd? — do Krakowa / do Gdańska.

8) Esquema de apuntes para repaso

Pregunta	Tu respuesta
Co to jest? / Kto to jest?	To jest ... / To są ...
Jaki/Jaka/Jakie to jest?	To jest dobry/ dobra/ dobre ...
Skąd...? / Gdzie...?	Jestem z ... / Mieszkam w ...
Telefon / Adres	... / ul. ..., kod ..., miasto ...
Verbos -m/-sz	mam/masz/ma ...; czytam/czytasz ...; pytam/pytasz ...
Números 11-23	jedenaście... dwadzieścia trzy

Modelos: To jest dobry komputer. Jaka to jest kawa? — To jest dobra kawa. Jakie to jest okno? — To jest dobre okno.